

ПОСТАНОВА
вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

від 19 грудня 2023 р.

«Про організацію освітнього процесу та профорієнтаційну роботу на факультеті педагогіки і психології»

Заслухавши та обговоривши інформацію в.о. декана факультету Адамської Зоряни Михайлівни та голови комісії Синоруб Галини Петрівни, вчена рада університету констатує, що організація освітнього процесу на факультеті здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів МОН України, ТНПУ з упровадженням нових механізмів реалізації компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, ціннісного підходів у навчанні.

Освітній процес забезпечують 87 науково-педагогічних працівників (85% мають наукові ступені, вчені звання). Контингент здобувачів освіти становить 1553 осіб, у тому числі 808 на денній формі навчання й 745 – на заочній. На факультеті навчання здобувачів здійснюється за 21 акредитованими освітніми програмами, з яких 6 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 11 другого (магістерського) рівня та 4 освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти. За 5 освітніми програмами (2 першого (бакалаврського) рівня та 3 другого (магістерського) рівня вищої освіти) заплановано акредитацію на 2023, 2024 рр., одна з яких – міждисциплінарна «Початкова освіта. Дитяча психологія» (поєднання галузі знань – 01 Освіта/Педагогіка (спеціальність 013 Початкова освіта) і галузі знань – 05 Соціальні та поведінкові науки (спеціальність 053 Психологія)). Усі освітні програми, навчальні плани та робочі навчальні плани належним чином оформлені, затверджені та оприлюднені на сайті ТНПУ, здійснюється їх удосконалення шляхом внесенням змін. На факультеті діють програмні ради за кожною спеціальністю та факультетська комісія із внутрішнього забезпечення якості освіти (голови – О. Турко, Н. Олексюк), на засіданнях якої обговорюються питання якості викладання навчальних дисциплін, аналізуються критерії рейтингового оцінювання НПП. Відкритість освітнього процесу забезпечується наявністю на сайті ТНПУ у відповідних рубриках освітніх програм, каталогів вибіркових дисциплін, силабусів освітніх компонентів. На інформаційному порталі розміщено необхідну інформацію для забезпечення освітнього процесу на двох відділеннях: початкової та дошкільної освіти, менеджменту й психолого-педагогічному. На сайті ТНПУ представлена інформація про факультет, кафедри, презентаційні відеоролики, однак спостерігаються поодинокі випадки неактивних персональних профілів викладачів, що не в повному обсязі демонструє наявний високий потенціал, престижний рейтинг та здобутки як викладача, так і кафедри загалом.

Навчально-методичне забезпечення компонентів освітніх програм розроблене в електронному варіанті й представлено у системі Moodle у кількості 547, з яких 238 активних. Частина навчальних матеріалів знаходиться на стадії розробки, що пояснюється змінами як в освітніх програмах, так і у кадровому складі факультету. Найдосконалішими є: «Психологія і педагогіка вищої школи» (Мешко О. І., Радченко О. Я.), «Державна освітня політика» (Нестайко І. М.), «Навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами» (Шульга І. М.), «Професійне здоров'я педагога» (Мешко Г. М.), «Management of educational activity at educational institutions» (Боднар О. С.), Технології раннього втручання (Слозанська Г. І.), «Мотиваційне консультування», «Психолінгвістика» (Горішна Н. М.), «Арт-терапевтичні технології» (Сорока О. В.), «Вступ до спеціальності "Соціальна робота"» (Калаур С. М.), «І міджеологія» (Олексюк Н. С.), «Фахові компетентності соціального педагога» (Петришин Л. Й.), «Комунікативне лідерство педагога» (Гузар О. В.), «Українська мова як іноземна» (Турко О. В.), «Дитяча література» (Куца Л. П.), «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі» (Васильківська Н. А.), «Теорія і методика розвитку рідної мови дітей дошкільного віку» (Лушпинська Л. Д.), «Психодіагностика» (Радчук Г. К.), «Інформаційно-комунікаційні технології у психології» (Адамська З. М.), «Методика навчання природничої освітньої галузі», «Освітні технології навчання інтегрованого курсу "Я досліджую світ"» (Жаркова І. І.), «Методика навчання природознавства в ЗДО», «Основи природознавства» (Гладюк Т. В.), відкриті курси «Вікова фізіологія і валеологія», «Human biology» (Чайковська Г. Б.), «Psychology of marketing and advertising», «Psychology of business and management» (Орап М.О.), «Загальна психологія з практикумом» (Савелюк Н. М.), «Етнопсихологія» (Кальба Я. Є.), «Методологія і практика бізнес тренінгів» (Вовк В. О.). У системі Moodle розміщено близько 30 ЕНМК англійською мовою для підготовки іноземних здобувачів вищої освіти, що здійснюється за 5 освітніми програмами. Це підтверджує якісну підготовку майбутніх фахівців та високий професіоналізм колективу.

Для поліпшення якості навчального процесу викладачі активно впроваджують такі освітні інновації: проєктивні методи, міні-проєкти, портфоліо, інтелектуально-конкурентні, ділові та симуляційні ігри, професійно-зорієнтовані екскурсії, залучення здобувачів до роботи освітніх трансфер-містечок інноваційних можливостей. Використовуються інтерактивні дошки Trello та Padlet, електронні ресурси: Word Wall; Google form; Learning Apps, Mentimeter; Canva, MindMeister, практикується синхронний компонент у системі Moodle для ефективного дистанційного навчання, трансляції завдань у соціальних мережах, кінотерапія. Застосовуються такі креативні техніки та методи як біоніка, ПУЛ, колективний блокнот, перформанси, відеоанімації та ін.. Організуються гостьові, діалогічні лекції, проблемні, науково-методичні семінари, вебінари, тренінги, дискусії, студії ідей, студії-практикуми, студії досвіду, кейс-майстерня «живих історій» тощо. Успішно використовуються інтеграційні інноваційні технології викладання. Ураховуючи те, що деякі освітні інновації знайшли

відображення у монографії «Освітній діалог як гуманітарна психодидактична технологія вищої освіти» (за науковим керівництвом Радчук Г. К., 2023р.), доцільним було б провести міжфакультетські семінари чи укласти методичні рекомендації щодо використання вище згаданих педагогічних практик, які є надзвичайно актуальними у нинішніх умовах навчання.

Викладачі усіх кафедр є учасниками міжнародних програм і проєктів: Програми вдосконалення викладання у вищій освіті України «Teaching Excellence» Британської Ради в Україні, Інституту вищої освіти НАПН України та Advance HE (Велика Британія); «About Ukrainian language Teachers in Canada»; The Center For Mind Body Medicine «Зцілення душі і тіла» в рамках реалізації проєкту USAID «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я»; Erasmus+ Capacity Building Project (Topic: Transnational Distans between Educators and Students of Psychology Field of Study in times jf War and Peace); «Зміцнення прихильності людей до волонтерства для біженців з України. Мотивація волонтерів та наміри волонтерства – роль психологічних та соціальних факторів» за підтримки Фондації польської науки та спільно з SWPS Університетом соціальних і гуманітарних наук (Україна-Польща); «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» (IREX); «Новій школі-новий учитель» (Інститут розвитку освіти, за підтримки міжнародного Фонду «Відродження», Представництва «Фонду Фрідріха Науманна за Свободу» в Україні); Lernopolis+ (DAAD) у межах програми «Підтримка інтернаціоналізації українських ВНЗ»; «Психосоціальна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти»; «Розробка та впровадження регіонального плану стосовно збільшення обсягів надання послуг з догляду на сімейній основі (реформування інтернатних закладів для дітей)» (Україна-Великобританія); проєкт 2022.01/0166 «Дослідження розвитку соціально-реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю та їх сімей на рівні територіальних громад у воєнний та повоєнний періоди», Національний фонд досліджень України; «Покращення доступу до логопедичних послуг для українських дітей та підтримка фахівців, які працюють у навчальних закладах», SpeakTX OÜ, Естонський центр міжнародного співробітництва; «Ветеранський кейс-менеджер для громад», реалізується за підтримки USAID «Система підтримки та супроводу ветеранів у громадах із застосуванням кейс-менеджменту»; «Підтримка реабілітації людей з інвалідністю, спричиненою війною» за фінансування урядів Республіки Корея та Німеччини та проєкту «EU4Recovery – Розширення можливостей громад в Україні» за фінансування Європейського Союзу та багато інших. У 2024 році розпочинається реалізація проєкту – ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-1BURN – Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation, учасницями якого є Радчук Г. К., Орап М. О., Адамська З. М., Логвись О. Я. Координаторка від ТНПУ – Задорожна І. П. Науково-педагогічні працівники факультету щорічно підвищують рівень професійної кваліфікації не тільки в українських ЗВО, а й за кордоном – у закладах Німеччини, Польщі, Литви, Латвії, Естонії, Канади, Чеської Республіки, Португалії, Італії, Фінляндії. Викладачі активно відображають наукові та методичні досягнення в публікаціях, що індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science (124 за останні 5 років); найбільше статей мають Янкович О. І., Мешко Г. М., Орап М. О., Калаур С. М., Радчук Г. К., Цегельник Т. М., Турко О. В.. У контексті сучасних вимог НПП викладачі і здобувачі вищої освіти беруть участь в академічній мобільності – зовнішній (спільний модуль студентів 2 курсу ОП «Логопедія» зі студентами Вустерського університету, жовтень-листопад 2022 р., участь у програмі академічної мобільності у Гуманітарно-природничому університеті імені Яна Длугоша в Ченстохові (Польща), 2022р., 2023р.) та внутрішній (обмін студентами відповідно до міжінституційної угоди з Національним педагогічним університетом імені М. Драгоманова (5 здобувачів ОП «Дошкільна освіта», 1 жовтня – 30 листопада 2021 р.)). Студенти є активними учасниками міжнародних і всеукраїнських конференцій, олімпіад, конкурсів, профорієнтаційних заходів тощо (3 здобувачів – призери наукових, творчих конкурсів у 2023 р.).

Перспективним напрямом освітньої діяльності факультету є підготовка іноземних здобувачів вищої освіти. Відповідно, володіння англійською мовою науково-педагогічних працівників засвідчується сертифікатами рівня B1 (7 осіб), B2 (18 осіб), дипломом магістра з кваліфікацією «Викладач німецької і англійської мов» та другою вищою освітою (6 осіб). Рівень C1 має Гузар О. В. Студентам надається можливість вільного вибору курсів загальної і професійної підготовки, однак, за рекомендацією комісії, необхідно узгодити співвідношення дисциплін цих циклів відповідно до нормативних документів.

З метою якісної фахової підготовки на кафедрах розроблені наскрізні програми практик, наявні методичні розробки у вигляді збірника, навчально-методичного посібника, фахових статей; організуються навчально-методичні семінари; укладено договори про співпрацю. Подекуди методичні рекомендації та угоди потребують допрацювань та оновлення.

Факультет посідає друге місце в університеті за кількістю студентів, що отримали право на вибіркове відвідування занять у зв'язку з працевлаштуванням (111 осіб: 44 бакалаври, 67 магістрів). Це є одним із показників актуальності освітніх програм, якісної підготовки фахівців, затребуваних на ринку праці. На факультеті активізована робота студентського самоврядування; систематично проводяться заходи, спрямовані на психологічну, соціальну, консультативну, інформаційну підтримку як здобувачів, так і різних категорій населення (проєкт «Університет третього віку», кер. Поліщук В. А.).

Профорієнтаційна діяльність факультету організована належним чином і зреалізована в різних напрямках: доуніверситетській підготовці учнів, зустрічах із випускниками шкіл, проведенні днів відкритих дверей, ярмарків професій, тренінгів, наукових пікніків; у співпраці з територіальними громадами, Центром педагогічного консалтингу, психологічної школи «Пізнай себе». Створюється рекламна продукція (буклети, банери, відеоролики). Викладачі й студенти беруть участь у телепрограмах, популяризують освітні програми в соціальних мережах тощо.

З огляду на зазначене вище, вчена рада **постановляє**:

1. Роботу факультету педагогіки і психології з організації освітнього процесу та профорієнтаційної роботи вважати задовільною.

2. Деканам факультетів спільно із завідувачами кафедр:

2.1. Оновити інформацію про кафедри та факультети на сайті університету, звернувши увагу на особисті профілі викладачів, їх активність.

Січень 2024 р.

2.2. Активізувати внутрішню та зовнішню академічну мобільність учасників освітнього процесу шляхом організації спільних проєктів, окремих модулів, програм з іншими ЗВО.

Постійно

2.3. Регулярно залучати стейкхолдерів, роботодавців до різних видів освітньої діяльності факультету.

Постійно

3. В. о. декана факультету педагогіки і психології:

3.1. Переглянути документацію, яка стосується організації освітнього процесу і привести її у відповідність до нормативних вимог.

Січень 2024 р.

3.2. Здійснювати моніторинг відповідності кадрового забезпечення вимогам щодо реалізації освітніх програм.

Постійно

3.3. Розглянути можливість створення двох окремих ОП з повноцінними додатковими спеціалізаціями на основі освітньо-професійних програм «Дошкільна освіта» бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» та «Початкова освіта» бакалаврського і магістерського рівнів вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта».

Січень-березень 2024р.

4. Комісії із внутрішнього забезпечення якості освіти та науково-методичній комісії факультету педагогіки і психології:

4.1. Активізувати оцінювання здобувачами вищої освіти якості викладання/навчання (критерій у системі Moodle).

Травень-червень 2024 р.

4.2. Регулярно проводити засідання ради стейкхолдерів, посилити співпрацю з партнерами ЗВО задля підвищення якості ОП, їх відповідності нормативним вимогам, а також щодо їхньої реалізації

Постійно

5. Завідувачам кафедр та гарантам ОП факультету педагогіки і психології:

5.1. Стежити за систематичним оновленням навчально-методичних матеріалів та документації кафедри, ЕНМК вибіркових дисциплін у системі Moodle та їх силабусів, а також вилучити неактивні та неактуальні курси, що не використовуються в освітньому процесі.

Постійно

5.2. Оновити / перевидати методичні рекомендації до проведення навчальних практик.

До червня 2024 р.

5.3. Активізувати публікаційну діяльність (монографії, навчальні посібники, статті тощо) НПП у 2024 році задля забезпечення показників професійних досягнень.

Січень-грудень 2024 р.

5.4. Провести моніторинг ОП та узгодити співвідношення дисциплін циклів професійної та загальної підготовки відповідно до нормативних документів.

Січень – лютий 2024 р.

5.5. Відповідно до «Методичних рекомендацій забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України», розглянути можливість збільшення обсягу вивчення здобувачами і викладання науково-педагогічними працівниками дисциплін англійською мовою та активізувати здобуття викладачами кафедр сертифікату B2.

Січень-травень 2024 р.

Контроль за виконанням постанови покласти на першого проректора університету Н. М. Дробик